

TRAJECTÒRIA DE RICARDO MUÑOZ SUAY

JOAQUIM ROMAGUERA I RAMIÓ (AEHC)

Primers acostaments al cinema i inquietud política

Neix a València el 1917. Estudia a la Facultat de Filosofia i Lletres. El 1933 el crític valencià de cinema Joan Piqueras l'introdueix en els ambients cinematogràfics i polítics d'avantguarda, en què crea diversos cineclubs universitaris (Cine-Club Universitario de Valencia, 1934). És elegit membre del Comité Nacional de la Unión Federal de Estudiantes Hispanos (UFEH) el 1935 i secretari general el 1936; també és elegit membre del Comité Nacional de las Juventudes Socialistas Unificadas (JSU) el 1937.

Després d'anys de clandestinitat i presó, el 1949 inicia la seva carrera professional cinematogràfica ingressant en una de les primeres promocions (1950) de la branca de producció de l'Instituto de Investigaciones y Experiencias Cinematográficas de Madrid.

Intervé primer com a ajudant de direcció i més tard com a director de producció o bé productor executiu en films de Luis G. Berlanga, Juan Antonio Bardem, Dimitri Kirsanov, John Berry, Georges Rouquier i Michel Audiard, Francesco Rosi, Basilio Martín Patino, Francisco Regueiro, Miguel Picazo, Antonio del Amo, Luis Buñuel, Glauber Rocha, Alfonso Ungría, Manuel Gutiérrez Aragón, Jaime Camino, Joseph Losey, Leopoldo Torre-Nilsson, León Klimovsky, Antonio Isasi-Isasmendi, Antonio Román, Glauco Pellegrini, Vicente Aranda, Gonzalo Suárez, Jacinto Esteva, Jordi Grau, etcètera.

Ha estat directiu responsable de les firmes productores Uninci, Profilmes, Imatco, FilmsContacto. Com a coguionista ha treballat amb Cesare Zavattini, Rosi, Torre-Nilsson i alguns altres realitzadors

Muñoz Suay, crític de cinema

En el camp de la crítica ha col·laborat a la revista *Frente Universitario* (1937), el 1950 inicia la pàgina de cinema a *Índice* i el 1953 funda —amb

Juan Antonio Bardem, Eduardo Ducay i Paulino Garagorri— la revista de cinema *Objetivo*, que va ser la primera de després de la Guerra Civil que plantejà problemes antifeixistes i que acabà essent prohibida el 1955 després de nou números.

Ha escrit per a revistes com ara *Cinema Nuovo*, *Triunfo*, *Nuestro Cine* (participant en la seua fundació el 1961), *Fotogramas*, *Cinema Universitario*, *El Viejo Topo*, *Cahiers du Cinéma*, *Cahiers de la Cinémathèque*, *Cine Cubano*, etcètera; i a l'*Enciclopedia Ilustrada del Cine* (4 volums, Editorial Labor, SA), com també uns quants pròlegs i assaigs monogràfics. Ha publicat *Canto al cinema* (1951, amb edició francesa del 1977), *Los cine-mas nacionales hispano-portugueses* (1963), la monografia *Marco Bellocchio* (1969), etcètera.

El 1955 formà part del comitè organitzador de les Conversaciones Nacionales de Cine de Salamanca i és autor, amb Ducay, del Manifest-convocatòria d'aquestes, si bé el seu nom va ser prohibit pel Govern franquista.

Jurats internacionals

El 1965 crea a Venècia el Premio Luis Buñuel, que atorgava la crítica independent espanyola. Ha estat membre d'aquest jurat els anys 1965, 1966, 1967 (Venècia) i 1967 (Canes), així com membre de diversos jurats internacionals de cinema (Venècia, 1964; Cuneo, 1965, 1966; Donòstia - Sant Sebastià, 1977, i tants més) i de premis internacionals específics atorgats per *Cinema Nuovo* (1965, 1966), Fipresci (Venècia, 1967), Cidalc (Venècia, 1966), festivals de Huelva (1978), Sitges (1979), etcètera. Membre del Jurat Internacional 100 Films per a Salvar. President de l'edició catorzena de la Confrontació de Perpinyà Cinema i Història / Història del Cinema. President del Jurat Internacional de la Mostra de Cinema del Mediterrani (València, 1980, 1981), etcètera.

Experiència editorial i literària

En el camp literari, ha estat director d'un curs sobre novel·la policíaca de la Universitat Internacional Menéndez y Pelayo (Sitges, 1982) i d'un altre sobre Luis Buñuel (UIMP i Festival de Cinema de Barcelona, 1988).

Ha estat membre de jurats de novel·la policíaca i de novel·la eròtica. Ha treballat en editorials com Bruguera, Tusquets, Muchnik, Seix-Barral, i n'ha dirigit col·leccions.

Retorn a València

El 1985 retorna a la seua ciutat nadiua, després de viure a Barcelona des del 1962 (any en què abandonà el PCE), i passa a ésser assessor del conseller de Cultura de la Generalitat Valenciana, Ciprià Ciscar.

Més endavant ocupa uns altres càrrecs de primer rengle dins la mateixa Conselleria i, finalment, és nomenat director de la Filmoteca de la Generalitat Valenciana, creada per ell el 1985, responsabilitat que encara manté.

Premis i distincions honorífiques

Acadèmic de Número de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando (1991). La Medalla d'Or al Mèrit en les Belles Arts li va ser concedida el 1990. De 1990 a 1993 va exercir de director-gerent de l'Institut Valencià de les Arts Escèniques, Cinematografia i Música (IVAECM). Enguany el Govern francès li ha concedit la distinció Officier dans l'Ordre des Arts et des Lettres.